

Zn. spr.: NN.7212.1.2020

Stanowisko w sprawie Strategicznego Studium Lokalizacyjnego CPK w zakresie przebiegu autostrady A50 w obszarze terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Chojnów wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko

W związku z przedstawieniem Strategicznego Studium Lokalizacji Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) i towarzyszącej mu koncepcji sieci dróg obsługujących CPK, Nadleśnictwo Chojnów po zapoznaniu się z zaproponowanym przebiegiem ciągu dróg mających obsługiwać przyszły CPK, przebiegających przez tereny objęte zasięgiem działania Nadleśnictwa, przedstawia w niniejszej sprawie swoje stanowisko.

Pozytywne jest rozszerzenie po pozaustawowych konsultacjach Projektu SSL korytarza drogowego i objęcie nim obecnego przebiegu DK50, co pozwoli wykorzystać go do poprowadzenia przebiegu A50.

W związku z tym przytaczamy ponownie swoje stanowisko wniesione do Projektu SSL, dotyczące możliwych wariantów przebiegu nowej autostrady A50 opisane kolorami zielonym i granatowym – **warianty północne** (warianty nakładają się na siebie w obszarze zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Chojnów) skutkowały będą trwałym wylesieniem obszarów leśnych obejmującym powierzchnię **około 316 ha**, z czego 270 ha stanowią lasy Skarbu Państwa (184 ha w zarządzie Nadleśnictwa Chojnów i 86 ha w innych jednostkach LP) oraz 46 ha to lasy innej własności (przy założeniu usunięcia drzewostanu z pasa szerokości 150 m).

Przyjmując, zgodnie z dostępną wiedzą, że 1 ha lasu wiąże średnio 4,5 tony CO₂ w ciągu roku, wspomniane wyżej wylesienie spowoduje brak absorpcji CO₂ z atmosfery w ilości **około 1422 ton rocznie**. Ponadto wzmożony ruch samochodowy związany z nową trasą będzie dodatkowym źródłem CO₂, co w konsekwencji zwiększy niekorzystny bilans obiegu CO₂ oraz jego negatywny wpływ na klimat i środowisko.

W przypadku wariantów przebiegu trasy A50 opisanych kolorami jasnoniebieskim, pomarańczowym oraz czerwonym – **warianty południowe** (warianty te również nakładają się na siebie w obszarze zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Chojnów) projektowana droga także będzie przecinała kompleksy leśne Nadleśnictwa Chojnów (są to kompleksy: Rembertów i Wólka Jeżewska), jednak w mniejszym stopniu zajętości na terenach zarządzanych przez LP ale przy większych startach w lasach prywatnych. Łączny areał wymagający wylesienia w tych wariantach to **około 210 ha**, w tym 110 ha lasów Skarbu Państwa (40 ha w zarządzie Nadleśnictwa Chojnów i 70 ha inne jednostki LP) oraz 100 ha lasów innej własności. Skutek klimatyczny – podobny - zmniejszenie absorpcji CO₂ w ilości **około 945 ton rocznie**

(przy analogicznych założeniach dotyczących szerokości trasy). Warte podkreślenia w przypadku wariantów południowych jest jeszcze większe rozdrobnienie drzewostanów w tym rejonie, a tym samym jeszcze bardziej istotna ich przyrodnicza rola w otaczającym krajobrazie. Lasy te stanowią ostatnie miejsca ostoi dla zwierząt, są ostatnim miejscem schronienia dla ptactwa.

Warianty północne spowodują przecięcie, a tym samym rozdzielenie siedmiu największych kompleksów leśnych będących w zasobie Nadleśnictwa Chojnów (Młochów, Runów, Pęczery, Piskórka, Dobiesz-Ustanów, Chojnów, Tomice) oraz przylegających lasów prywatnych. Realizacja tej koncepcji oprócz wylesienia znacznych obszarów, spowoduje zniszczenie cennych przyrodniczo obszarów stanowiących Chojnowski Park Krajobrazowy, Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 – Łąki Soleckie. Warianty północne zagrażają potencjalnie istnieniu: 44 zinwentaryzowanym stanowiskom roślin chronionych, 10 pomnikom przyrody, 7 rezerwatom przyrody, 1 ustanowionej strefie gatunku chronionego oraz W korytarzu tego wariantu znajduje się także 6 mogił i cmentarzy będących świadectwami historii tego regionu. Założenie to pozostaje także w kolizji z zatwierdzonym w Planie Urządzenia Lasu projektem użytku ekologicznego w rejonie rzeki Małej – co w konsekwencji uniemożliwi jego realizację. Z kolei zaproponowany przebieg (korytarz) wariantów południowych jest w kolizji z 34 stanowiskami roślin chronionych, 2 pomnikami przyrody, 2 rezerwatami przyrody oraz 1 strefie gatunku chronionego. Naraża także na likwidację 2 mogiły leśne.

Rozszerzenie korytarza ciągu A50 zwiększyło liczbę obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną, co zostało ujęte w załączniku 5.15 do Prognozy.

Kompleksy leśne Nadleśnictwa Chojnów, stanowią „zielone płuca” Warszawy. Są jednymi z ostatnich stosunkowo dużych obszarów leśnych położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Warszawy oraz otaczających ją miast. Ich trwałość ma istotny wpływ również na jakość powietrza dla znacznej części aglomeracji Warszawskiej, która w ostatnim czasie uległa pogorszeniu z uwagi na powszechnie występujące zjawisko smogu.

Wszystkie zaproponowane w koncepcji warianty przebiegu nowej drogi spowodują zniszczenie i zdegradowanie miejsc wypoczynku tysięcy mieszkańców okolicznych miejscowości, w tym także mieszkańców Warszawy, co stanowi bardzo istotne ograniczenie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Powstanie fizyczna bariera w znacznym stopniu utrudniająca skomunikowanie obszarów wsi i miasteczek stanowiących dotychczas integralną całość.

Bardzo ważną kwestią wymagającą podkreślenia jest nadwyrężony stan zdrowotny podwarszawskich lasów. W ostatnim okresie, począwszy od 2009 r. drzewostany cierpiały od podtopień, co pociągało za sobą wzmożone występowanie szkodników owadzych i w dalszej konsekwencji skutkowało zintensyfikowanym wydzielaniem się posuszu, tj. zamieraniem drzew. W kolejnych latach dochodziło do długotrwałych okresów suszy, która pogłębiła niekorzystne zjawisko. Następnie osłabione drzewostany zostały poddane gradacyjnemu występowaniu kornika ostrozębego co jest aktualnym, bardzo poważnym problemem gospodarczym. Dodatkowym obciążeniem naszych lasów, w szczególności drzewostanów sosnowych, jest bardzo licznie występująca jemiola pospolita, co także dodatkowo osłabia kondycję drzewostanów. Wybudowanie nowej, dużej drogi zdecydowanie pogorszy nadwyrężony już stan zdrowotny lasów.

Droga o parametrach autostrady, w obu wariantach, spowoduje defragmentację kompleksów leśnych, co doprowadzi do dalszej redukcji i tak już bardzo ograniczonej migracji zwierząt, a z czasem do degeneracji miejscowych populacji. Wpłyne także negatywnie na stosunki wodne, co pogłębi występujące już osłabienie drzewostanów. Ważnym powodem obecnej, stosunkowo słabej kondycji zdrowotnej drzewostanów jest fakt wysokiej średniej wieku tutejszych lasów, który obecnie kształtuje się na poziomie 74 lata (dla Lasów Państwowych). Duży udział starych drzewostanów wymaga bardzo ostrożnego a często indywidualnego podejścia w ich gospodarowaniu, który pozwala na zachowanie ich trwałości. Planowane działania mogą istotnie zaburzyć stabilność drzewostanów poprzez otwarcie wnętrza lasu nieudpornionego na czynniki destrukcyjne takie jak: wiatr, zwiększona insolacja słoneczna oraz kolejna zmiana stosunków wodnych.

Po analizie przedstawionej Prognozy Oddziaływania na Środowisko Nadleśnictwo Chojnów wnosi następujące uwagi:

1. W rozdziale 7 – „Inne obszary wrażliwe na oddziaływania” – w opracowaniu wymieniono obszary leśne według kryterium wielkości ich powierzchni (w przypadku lotniska także błędnie podano nazwę puszczy). W przypadku szczególnej wrażliwości i negatywnych skutków inwestycji w naszej opinii należy uwzględnić również kryterium wykorzystania obszarów leśnych przez społeczeństwo. Mniejsze powierzchniowo obszary leśne, położone w ciągu AOW (Autostradowa Obwodnica Warszawy), S50/A50, na terenach mocno zurbanizowanych są znacznie bardziej wykorzystywane społecznie niż w wymienionych dużych kompleksach. Położone są one w obszarach mocno przekształconych - wokół aglomeracji warszawskiej. Ze względu na ich mniejszą powierzchnię, rozdzielone obszarami zurbanizowanymi są bardziej podatne na negatywne oddziaływanie na przyrodę, krajobraz czy wykorzystanie do pełnienia pozaprodukcyjnych, społecznych funkcji. W załączniku tekstowym nr 5.15 dot. ochrony przyrody wymienione są wyłącznie większe, puszczańskie kompleksy leśne, nie uwzględniono ważnych społecznie lasów położonych na południe od Warszawy w ciągu A50.
2. W rozdziale 13: „Skumulowane oddziaływanie na środowisko” – nie uwzględniono kumulacji oddziaływania na przecięciu z budowaną drogą S7 i/lub istniejącą DK 7 oraz na przecięciu z istniejącą S8.
3. Rozdział 11 - Tabele 32 „Macierz interakcji” i tab. 33 – „Macierz kwantyfikacji zagrożeń” – wnosimy o rozpatrywanie osobno zagrożeń dla S10 i osobno dla AOW (A50/S50) – ze względu na inne warunki prowadzenia inwestycji (zaludnienie, przekształcenie terenów) oraz znaczenie i odbiór społeczny tych dwóch składowych inwestycji drogowej.
4. Tabela 42 – lasy poza rezerwatami, w sąsiedztwie miast – np. uznane za ochronne według zapisów Ustawy o lasach, należałoby uznać jako tereny rekreacyjno – sportowe. Szczególnie w ciągu AOW oraz dolinę Jeziorki, która jest coraz bardziej popularną trasą kajakową.
5. Podrozdział 11.6.11 – „Oddziaływanie na krajobraz” - w przypadku kolizji przebiegu AOW na odcinku A50 z formami ochrony krajobrazu (Parki Krajobrazowe, Obszary Chronionego Krajobrazu) nie są uwzględnione potencjalne kolizje z Chojnowskim PK i Warszawskim OCK.

6. W załączniku tekstowym nr 5.15 dotyczącym przyrody – lista gatunków zwierząt objętych ochroną prawną występujących na pasach AOW nie jest pełna. Na liście nie ujęto np. potwierdzonych gatunków gadów, sów, mających swoje stanowiska w ciągu A50.

Stwierdzamy, że omawiana Prognoza Oddziaływania na Środowisko nie odzwierciedla w pełni i nie uwzględnia wszystkich realnych zagrożeń dla środowiska: przyrodniczych i społecznych na projektowanym ciągu A50 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Chojnow.

Reasumując: Zaproponowane rozwiązania spowodują nieodwracalne straty w substancji przyrodniczej, a także, co opisano powyżej, wpłyną niekorzystnie na klimat. Istotnie ograniczą także produkcyjne oraz pozaprodukcyjne funkcje lasu. **Mając na uwadze powyższą argumentację negatywnie opiniujemy ewentualne poprowadzenie sieci dróg obsługujących CPK przez główne kompleksy leśne w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Chojnow, wskazując równocześnie, że w naszej ocenie najmniej szkodliwym przyrodniczo rozwiązaniem byłoby przeprowadzenie projektowanej autostrady A50 w przebiegu istniejącej już drogi krajowej nr 50.**

Nasza analiza wykazała, że poszerzenie drogi DK 50 (do szerokości 150 m) pociągałoby za sobą potrzebę usunięcia lasu na powierzchni **około 58 ha**, który to areal jest istotnie mniejszy od innych proponowanych wcześniej w projekcie SSL przebiegów.

Z poważaniem,

NADLEŚNICZY
Wows
mgr inż. Sławomir Mydłowski

Załączniki:

1. Lista gatunków chronionych i form ochrony (dla Projektu SSL)

Lista chronionych lęgowych gatunków ptaków występujących w latach 2010-2020

1. łabędź niemy *Cygnus olor*
2. derkacz *Crex crex*
3. perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*
4. perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*
5. perkozek *Tachybaptus ruficollis*
6. bączek *Ixobrychus minutus*
7. bocian biały *Ciconia ciconia*
8. bocian czarny *Ciconia nigra*
9. myszołów *Buteo buteo*
10. jastrząb *Accipiter gentilis*
11. krogulec *Accipiter nisus*
12. żuraw *Grus grus*
13. wodnik *Rallus aquaticus*
14. czajka *Vanellus vanellus*
15. samotnik *Tringa ochropus*
16. sierpówka *Streptopelia decaocto*
17. kukułka *Cuculus canorus*
18. puszczyk *Strix aluco*
19. dudek *Upupa epops*
20. zimorodek *Alcedo atthis*
21. dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
22. dzięcioł zielony *Picus viridis*
23. dzięcioł duży *Dendrocopos major*
24. dzięcioł średni *Dendropos medius*
25. dzięciołek *Dendrocopos minor*
26. krętogłów *Jynx torquilla*
27. skowronek *Alauda arvensis*
28. lerka *Lullula arborea*
29. dymówka *Hirundo rustica*
30. oknówka *Delichon urbicum*
31. pliszka siwa *Motacilla alba*
32. rudzik *Erithacus rubecula*
33. słowik szary *Luscinia luscinia*
34. pleszka *Phoenicurus phoenicurus*
35. kopciuszek *Phoenicurus ochruros*
36. białorzytka *Oenanthe oenanthe*
37. pokląskwa *Saxicola rubetra*
38. kłąskawka *Saxicola rubicula*
39. śpiewak *Turdus philomelos*
40. kwiczoł *Turdus pilaris*
41. kos *Turdus merula*
42. gajówka *Sylvia borin*
43. piegża *Sylvia curruca*
44. cierniówka *Sylvia communis*
45. kapturka *Sylvia atricapilla*
46. rokitniczka *Acrocephalus schoenobaenus*
47. trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*

48. łożówka *Acrocephalus palustris*
49. piecuszek *Phylloscopus trochilus*
50. świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix*
51. pierwiosnek *Phylloscopus collybita*
52. mysikrólik *Regulus regulus*
53. strzyżyk *Troglodytes troglodytes*
54. muchołówka szara *Muscicapa striata*
55. muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca*
56. muchołówka mała *Ficedula parva*
57. bogatka *Parus major*
58. sosnówka *Periparus ater*
59. modraszka *Cyanistes caeruleus*
60. czubatka *Lophophanes cristatus*
61. czarnogłówka *Poecile montanus*
62. raniuszek *Aegithalos caudatus*
63. remiz *Remiz pendulinus*
64. kowalik *Sitta europaea*
65. pełzacz leśny *Certhia familiaris*
66. pełzacz ogrodowy *Certhia brachydactyla*
67. srokosz *Lanius excubitor*
68. gąsiorek *Lanius collurio*
69. sroka *Pica pica*
70. sójka *Garrulus glandarius*
71. kawka *Corvus monedula*
72. wrona siwa *Corvus cornix*
73. kruk *Corvus corax*
74. szpak *Sturnus vulgaris*
75. wilga *Oriolus oriolus*
76. wróbel *Passer domesticus*
77. mazurek *Passer montanus*
78. zięba *Fringilla coelebs*
79. makolągwa *Carduelis cannabina*
80. szczygieł *Carduelis carduelis*
81. dzwonec *Chloris chloris*
82. kulczyk *Serinus serinus*
83. gil *Pyrrhula pyrrhula*
84. grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*
85. dziwonia *Carpodacus erythrinus*
86. potrzos *Emberiza schoeniclus*
87. trznadel *Emberiza citrinella*
88. potrzyszcz *Miliaria callandra*
89. kobuz *Falco subbuteo*
90. nurogęs *Mergus merganser*

opracował: Stanisław Turowski
Leśniczy Leśnictwa Uwieliny

Stanowiska gatunków roślin chronionych

1. lilia złotogłów- *Lilium martagon*
2. listera jajowata- *Listera ovata*
3. płucnica islandzka- *Cetraria islandica*
4. podkolan biały- *Platanthera bifolia*
5. smardzowate spp.- *Morchellaceae*
6. pióropusznik strusi- *Matteuccia struthiopteris*
7. gnieźnik leśny- *Neottia nidus-avis*
8. kosaciec syberyjski- *Iris sibirica*
9. wawrzynek wilczytyko- *Daphne mezereum*
10. widłak jałowcowaty- *Lycopodium annotinum*
11. widłak goździsty- *Lycopodium clavatum*
12. bagno zwyczajne- *Ledum palustre*
13. wiciokrzew pomorski- *Lonicera periclymenum*
14. bielistka siwa- *Leucobryum glaucum*
15. śnieżyczka przebiśnieg- *Galanthus nivalis*
16. kocanka piaskowa- *Helichrysum arenarium*
17. goździk pyszny- *Dianthus superbus*

Stanowiska zwierząt chronionych

1. czerwończyk nieparek- *Lycaena dispar*
2. modraszek nausitousa- *Phengaris nausithous*
3. modraszek telejus- *Phengaris teleius*
4. kumak nizinny- *Bombina bombina*
5. ropucha szara- *Bufo bufo*
6. grzebiuszka ziemna- *Pelobates fuscus*
7. żaba trawna- *Rana temporaria*
8. żaba moczarowa- *Rana arvalis*
9. żaba wodna- *Rana esculenta*
10. żaba jeziorkowa- *Rana lessonae*
11. jaszczurka żyworódka- *Zootoca vivipara*
12. jaszczurka zwinka- *Lacerta agilis*
13. zaskroniec- *Natrix natrix*
14. wydra europejska- *Lutra lutra*
15. bóbr europejski- *Castor fiber*

Obszar Natura 2000

1. Łąki Soleckie

Rezerваты przyrody

1. Pilawski Grąd
2. Młochowski Grąd
3. Młochowski Łęg

4. Skarpa Jeziorki
5. Łoś
6. Biele Chojnowskie
7. Las Pęcherski

Strefy gatunków strefowych

1. I Strefa bociana czarnego
2. II Strefa bociana czarnego

